Samppa Koskela

25.5.2026

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
Eduskunta
TyV@eduskunta.fi

Kirjallinen asiantuntijalausunto TyV 26.5.2026 klo 12.15

Hallituksen esitys eduskunnalle työkyvyttömyyseläkkeen ja työansioiden yhteensovittamista koskevaksi lainsäädännöksi, HE 64/2026

- Esityksen keskeisenä tavoitteena on helpottaa eläkkeen aikana työskentelyä ja parantaa sen kannustimia. STTK pitää tätä lähtökohtaista tavoitetta hyvänä.

- Osatyökyvyttömyyseläkkeellä ja täydellä työkyvyttömyyseläkkeellä olevien palkan ja eläkkeen yhteensovittamiseen on haettu uutta mallia usean hallituskauden ajan. STTK kannattaa esitetyn joustomallin hyväksymistä.

  Joustomallissa myönteistä on se, että eläkettä vähennetään vain suojaosan ylittävältä osalta ja suojaosaan tehtäisiin kertakorotus vastaavasti kuin työkyvyttömyyseläkkeisiin. On myös hyvä, että eläkepäätöksen jälkeisiä kahden kuukauden työansioita tai omaishoidon palkkioita ei huomioida yhteensovituksessa, eikä yhteensovitusta tehdä kuntoutusetuuksien ajalta.

  STTK pitää joustomallin ns. joustosummaa liian vähäisenä. Joustosumman tulisi olla noin 3-kertainen, jotta se toisi saman vaikutuksen nykyisen mallin kanssa (ns. lepäämäänjättämislaki). Ehdotettu joustosumman määrä säästää eläkemenoa, joka ei ollut valmistelun tarkoituksena.

  STTK kiinnittää huomiota myös siihen, että eläke voi lakata jo hyvin pienillä joustosumman yhtäjaksoisilla ylityksillä ja se voi aiheuttaa tilanteita, joissa tosiasiallisesti työkyvytön henkilö menettää osa- tai täyden työkyvyttömyyseläkkeensä, vaikka hänen työkyvyssään ei ole tapahtunut muutosta. STTK pitäisi, erityisesti tästä syystä johtuen, parempana menettelynä sitä, että eläkeoikeuden muuttumista koskeva ratkaisu perustuisi myös ajantasaiseen työkyvyn kokonaisharkintaan eikä yksinomaan ansiotason tarkasteluun.

  Esitetty joustomalli on lähtökohtaisesti varsin selkeä ja ymmärrettävä. Käytännössä malli edellyttää kuitenkin toimeenpanossa riittävästi ennakollista viestintää, jotta eläkkeensaaja kykenee ennakoimaan työskentelynsä taloudelliset vaikutukset.

Samppa Koskela 25.5.2026

Lisätietoja Samppa Koskela, juristi, eläke- ja sosiaaliturva-asiat
samppa.koskela@sttk.fi